

Eduskunnan talousvaliokunta
TaV@eduskunta.fi

Talousvaliokunta tiistai 6.9.2022 klo 12.15 / HE 76/2022 vp / Asiantuntijapyyntö

HE 76/2022 vp luonnonsuojelulaiksi ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi luonnonsuojelulaki. Lain uudistaminen on tarpeen, koska muu lainsäädäntö, ohjauskeinot ja hallinto ovat muuttuneet nykyisen luonnonsuojelulain voimassaoloaikana.

Keskeiset huomiot

Uuden lain rakenne ja sen useat pykälät säilyvät sisällöllisesti pitkälti ennallaan, mutta lakia täydennetään ja tarkistetaan monilta osin. Tämän perusteella esityksellä katsotaan olevan monelta osin vain vähäisiä vaikutuksia. Lain tuominen muuttuneiden muun lainsäädännön, ohjauskeinojen, käytössä olevien käytäntöjen ja hallinnon tasalle on kannatettavaa. Myös ehdotetut uudet säädökset ovat lähtökohtaisesti kannatettavia, kunhan niiden toteuttamiskelpoisuutta, kohtuullisuutta ja vaikutuksia arvioidaan laajasti ja monipuolisesti. Siirtymässä tulisi tarvittaessa tukea erityisesti niitä tahoja, joille uusien vaatimusten toteuttaminen voi aiheuttaa kohtuuttomia kustannuksia, etenkin voimaantulon alkuvaiheessa.

Vaatimuksia olisi tärkeä laatia ja vaikutuksia arvioida erikseen eri kokoluokan yrityksille; esimerkiksi suunnittelun tietovaatimuksesta seuraavan toimenpanosuunnitelmien laatimisen aiheuttamat lisäkustannukset voivat olla kohtuullisia ja toteutettavissa suurille ja keskisuurille yrityksille, mutta kohtuuttomia alle 10 hengen mikroyrityksille. Samasta syystä myös tukien kohdistamisessa tulisi ottaa huomioon lisäkustannusten suuruus suhteessa yritysten kokoon ja toiminnan laajuuteen.

Ongelmaksi kuitenkin muodostuu se, että esityksen vaikutusarviot on valmisteltu kohtuullisen sekavasti. Esimerkiksi erilaisia yritysvaikutuksia löytyy eri paikoista, eikä niitä kaikkia ole esitetty kootusti yritysvaikutukset-osiossa. Näin ollen esityksen kokonaisvaikutuksista edes tietyn osa-alueen, kuten yritysten osalta, ei saa helposti kunnollista kokonaiskuvaa.

Esityksessä mainitaan: ”Yritysten kiinnostuksesta vapaaehtoiisiin kompensatiotoimiin ... ei ole vielä käytettävissä tietoa”. Pk-yrityksiltä on kysytty aiheesta Suomen Yrittäjien TEM:n kanssa yhteistyössä toteuttaman pk-barometrissa keväällä 2020 ja uudestaan keväällä 2022. Kyselyn mukaan pk-yritykset haluavat osallistua ilmastotoimiin, mutta toimien pitää olla sellaisia, että niihin osallistuminen on realistista ja kohtuullista.

Suomen Yrittäjät

Roope Ohlsbom
Ekonomisti

Petri Malinen
Ekonomisti